

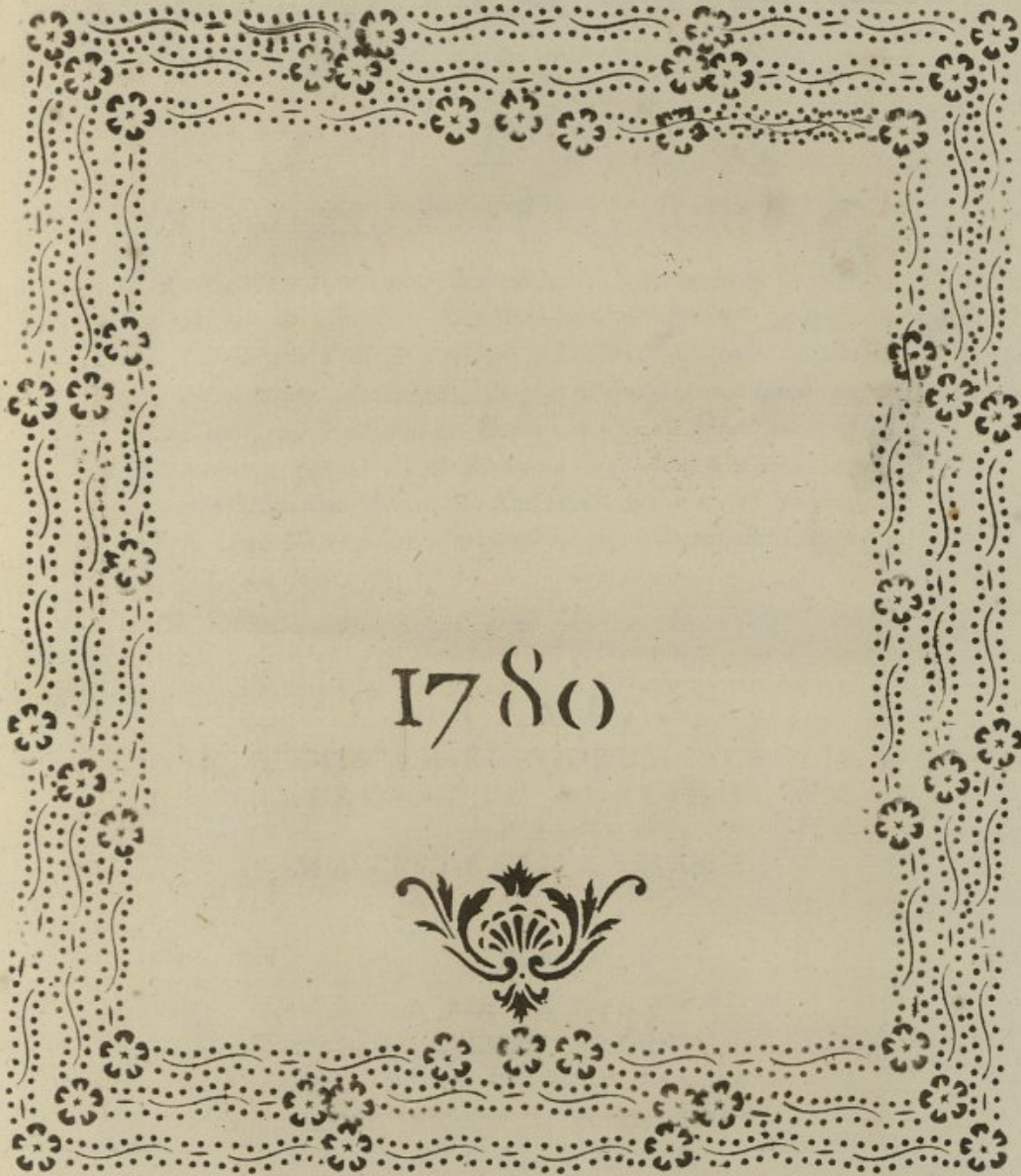
Bibliothèque numérique

medic@

**Auvity, Jean-Abraham - candidat / de
Bordenave, Toussaint - président. - De
periculo causticorum in herniis
curandis**

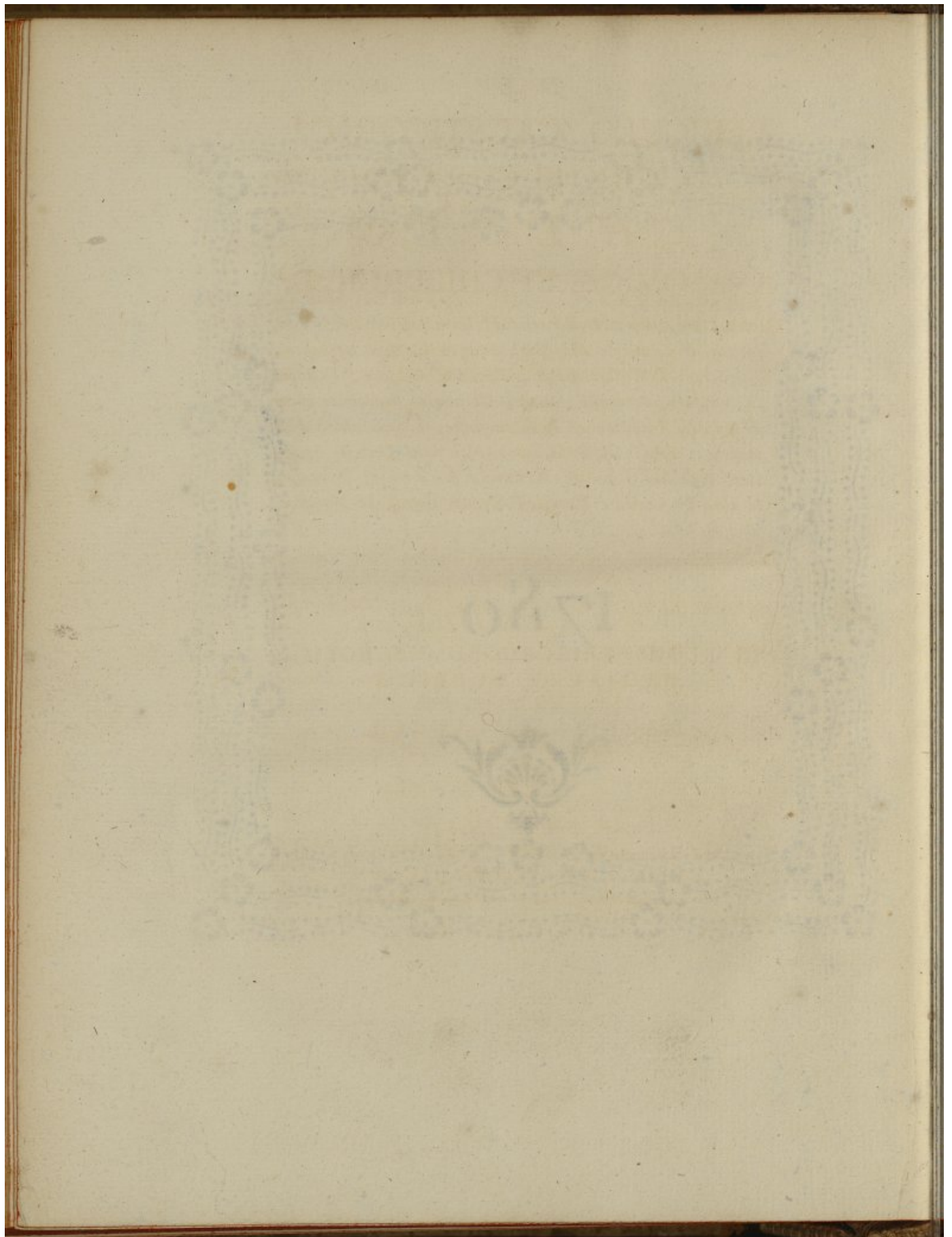
1780.

***Paris : Parisiis, Typis Michaelis
Lambert, Regii Chirurgiae
Collegii necnon Academiae
Typographi, viâ Cithareâ,
Cote : ms 2344, n°39***

1780

D E
 PERICULO CAUSTICORUM
 IN HERNIIS CURANDIS.

T H E S E S
 ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ;

*QUAS, DEO JUVANTE, & Præside M. TUSSANO DE BORDENAVE,
 Artium & Chirurgiæ Magistro, antiquo Collegii Præposito,
 Scholarum Professore Regio, Librorum Censore, è Regiâ
 Scientiarum Academiâ, Regiæ Chirurgiæ Academiâ nuper
 Directore, Academiarum Rothomagensis, Lugdunensis & Flo-
 rentinæ, necnon Regii Medicinæ Nanceiani Collegii Socio,
 tueri conabitur JOANNES-ABRAHAM AUVITY, Trecensis,
 in almâ Universitate Parisiensi Artium liberalium Magister,
 Theseos Auctor.*

*Die Sabbati quintâ Augusti, anno Salutis 1780, à sesqui-secundâ
 post meridiem ad septimam.*

P A R I S I I S,
 IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,
 PRO ACTU PUBLICO
 E T
 MAGISTERII LAUREA.

P A R I S I I S,
 Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiæ Collegii
 necnon Academiæ Typographi, viâ Citharæâ.

M. D C C. L X X X.

D. O. M.

DE

PERICULO CAUSTICORUM
IN HERNIIS CURANDIS.

T H E S E S
ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

HUMANUM corpus plurima undequaque afficiunt mala, quæ pro diversâ organorum tenuitate variisve illorum quibus destinantur officiorum momentis, plus vel minus ingravescunt. Diversas inter partes quæ ad præstantissimum naturæ opus efformandum conspirant nullæ sunt unde frequentior, vel pericu-

A ij

lofior morborum series oriatur, quàm ex his quæ continentur in abdomine, & imprimis ex ventriculo & intestinis. Hæc viscera suis à creatore præscriptis limitibus coercita, utilissimis vicibus funguntur, canalium instar, tum structurâ, tum dispositione, sapientissimi Artificis manum testantur; varios tanquam è salubri & sæcundo fonte succos accipiunt, emendatosque per varias ferunt corporis partes, inde roboris & vitæ beneficium fortituros. At hæc semel prætergressæ claustra, dum versùs alia loca ruptis repagulis irrepunt, quæ ad primarium vitæ munus inserviebant, repentè corpori morbidam & sæpè mortiferam vim, perturbato rerum ordine, incutiunt.

Illud morborum agmen, quorum sub mole gravi tot victimæ laborant, sollicitudinem semper & curam in eis excitavit, qui ad utilissimæ Artis progressus, & ad humani gèneris commoda accingebantur; constabit enim Chirurgiæ annales cuilibet evolventi, majores nostros, palliativæ curationis, unde sibi tantum decus hodierna Chirurgia vindicat, fasciationumque nescios, ferro & igne ad radicalem herniarum expugnationem uti tantùm consuevisse. Hæc media, non repudianda quidem, sed in extremis casibus tantùm adhibenda. Ex legitimo usu, doctâque administratione utilitatem plurimam præ se ferunt; at quantum ex abusu, indoctâque praxi immineat periculi, satis superque testantur casus inde enati, luctuosique miserorum cruciatus, qui periculosâ reseccatione, partes haud quaquam luxuriantes, & ad tuendam humanæ societatis laudem efficacissimas desiderabant. Hanc quidem remedii atrocitatem altera non minùs crudelis, ignis scilicet & caustica, excepit, quæ experientiâ demonstratur saltem inutilis, ne dicam funestissima, quippe quæ plurimos in vitæ discrimen adduxerit. De causticorum inutili & periculosâ administratione differere hîc animus est; hæc quidem à Veteribus jam dudùm proscripita & certioribus sanæ Chirurgiæ præceptis debellata, vix & sine laude exercetur:

sed error profligandus & ab errorum periculis præcavenda hominum vita.

Præmissis quibusdam de Anatomia, melius elucidabitur quamnam pro diversis speciebus competat herniarum curatio.

§. I.

IN abdomine, amplissimâ corporis cavitate quæ à xiphoideâ cartilagine ad infimam parvi pelvis partem extenditur, varia continentur viscera, quæ præsertim digestionibus, secretionibus quibusdam, & generationi dicantur. Hæc viscera protegunt variæ partes continentis, inter quas, præ cæteris, annotandi muscoli abdominales, qui ferè totum occupant & conficiunt abdominis ambitum. Decem vulgò recensentur, quinque in utroque latere; Obliqui majores, Obliqui minores, Transversales, Recti, Pyramidalesque dicuntur. Per medium abdominis conspicitur linea alba, quæ à sternone ad juncturam ossium pubis extensa, ex aponevrosibus obliquorum majorum, minorum, & transversorum musculorum, mirè inter se implexis conflatur, in cujus medio umbilicus. Quomodò autem versùs inferiora desinant hi muscoli, considerandum præsertim interest. Obliquus major, à spinâ anteriori & superiori ossis Ilei, latâ & fortè aponevrosi, obliquè versùs os Pubis fertur; quæ ibi in duos fasciculos divisa, duplici tendine terminatur, quorum unus anterior ad os pubis alterius lateris tendit, dum alter posterior ossi pubis ejusdem lateris adhæret. Ex hæc fasciculorum dispositione inter se, oritur spatium, quod, ovale licèt & oblongum, annuli nomine designatur, & obliquè infrà musculos decurrit. Hic annulus major in viris, funiculo vasorum spermaticorum; in mulieribus minor, ligamenti uteri rotundis viam præbet; quandoque etiam contrà naturam dilatatus, intestinis aut omento, vel utrisque, imò ipsimet vesicæ transitum admittit, sicque in inguine formantur herniæ.

Musculi obliqui minores & transversi, licet obliquo majori posteriùs subsideant pubi adhærentes, nullum inferius foramen, seu anulum offerunt, sed simul procedentes ab osse ileo ad pubim, fibris aponevroticis conjuncti, arcum tendineum efformant, sub quo vasa cruralia, tendinesque procedunt; imò, si irrepant partes quædam contentæ, tunc oriuntur herniæ crurales.

Totum abdomen interiùs investit membrana tenuis, texturâ tamen renitens, distensionis & restitutionis capax, internè lævis & humore exhalante perfusa, exteriùs inæqualis & cellulosa; cui nomen peritoneum. Licet pleraque viscera, quasi in sacco, continere videatur, ita tamen disponitur, ut in parte convexâ varios exhibeat loculos, visceribus recipiendis aptos, sicque exteriùs involucrem ipsis impertiatur; undè non immeritò in duplicaturâ peritonei sita esse dicuntur. In ejus textu cellulari continentur exteriùs viscera quædam, quæ non aperto abdomine conspici possunt, ut sunt renes, ureteres, vesica, vasa majora, &c. Peritoneum diversimodò reflexum, visceribus plerisque dat ligamenta, quorum præcipuum est Mesenterium, Non omittendi etiam ejus processus cellulares, versùs inguina & crura tendentes, quibus, licet non adsit comes membrana interna, tamen contra naturam dilatata quandoquè conjungitur, & plus minùs ve descendit, sacculos efformans herniis recipiendis aptos.

Aperto peritoneo, mox occurrit omentum, membrana tenuis & cellulosa, striis pinguedinosis perfusa; ab imo ventriculi, infra regionem umbilicalem & etiam ad ilia præsertim sinistra intestinis incumbens extenditur; figuram marsupii refert, cujus apertura superior, fundus verò inferior. Duabus lamellis constat, quarum anterior ventriculo & spleni, posterior verò colo adhæret; parùm sensilis, vasa à vicinis mutuatur, pinguedine sæpiùs abundat, ultrâque limites naturales protensa, ex abdomine prolabitur, & in herniarum partem venit.

Canalem ab ore ad anum usque extensum constituunt ventriculus & intestina. Plurima consentiunt in eorum structurâ, quam præcipuè in intestinis considerabimus; mirabiles admodum circumvolutiones exhibent hæc viscera, evolutaque offerunt tubum membranaceum, septies homine de quo deprompta sunt, longiorem. Sex numerantur intestina, quorum diameter non idem est in omnibus; unde tria dicuntur tenuia: Duodenum scilicet, Jejunum & Ileum; tria verò crassa: Cæcum nempe, Colon, & Rectum. Intestinorum structura, ex quatuor tunicis, non secus ac ventriculus, constat; prima membranacea est, & à peritoneo propagatur; musculosa secunda, duplici fibrarum, longitudinalium nempe & annularium, ordine constat, quæ pro diversâ actione, motui intestinorum inserviunt. Tertia nervæ dicitur, glandulis, nec non vasculis copiosis & textu cellulari densiori instructa, aliis magis extensa est: unde rugæ & valvulæ. Quarta tandem villosa, fines sanguiferorum, & principia vasorum lacteorum sustinens; tanquam totidem villos exhibet; hinc cribri instar, intrâ intestinorum cava continuè exhalat, inhalatque, & percolationis chili organum dici potest.

Vasa copiosissima intestinorum substantiam perreptant. Arteriæ miseraicæ præsertim; quarum superior tenuibus intestinis, inferior crassis sanguinem advehunt. Venæ eandem ferè viam sequentes ad truncum venæ portæ & hepar adeunt. Nervi denique, intercostalis soboles, minores licèt, magnam intestinis sensibilitatem conciliant.

Vasa lactea, lymphatica etiam, habent intestina, nonnullæque reperiuntur glandulæ, diversis nominibus donatæ.

Ciborum concoctionem actione propriâ, variisque liquoribus admixtis, operantur intestina; secretionem chili perficiunt; motu suo & actione musculorum ambientium, residuam alimentorum molem ad crassa impellunt, ubi fæces colliguntur suo tempore foràs deponendæ.

Sic intestina, cum exquisitâ sensibilitate & irritabilitate majori gaudeant, sensu quolibet etiam minimo afficiuntur, & continuo agitantur motu. Motum etiam ipsis imprimunt muscoli abdominales & diaphragma, unde si major adsit ipsorum pressio, versûs partes minûs resistentes impelluntur; obicibus victis, forâs tendunt, sensim prolabantur, sicque formantur herniæ, quarum accidentia, ex cognitâ partium indole facilè deducuntur.

§. I I.

Tumores quicumque à partium in abdomine contentarum prolapsu efformati, generatim ramiçes, seu herniæ vocari solent.

Herniarum differentiæ desumuntur. 1°. A loco; sic illa quæ in umbilico apparet, umbilicalis, seu exomphalos; quæ in inguine, inguinalis, seu bubonocele; quæ in scroto, hernia scroti, seu oscheocele; quæ in abdominis circumferentiâ, ventralis dicitur, atque sic de cæteris. 2°. Differunt quoque in ratione partium in tumore contentarum; ita enterocele, quando intestina tumorem faciunt; quando omentum, epiplocele; dum utraque, enteroepiplocele dici consuevit. 3°. Ratione essentiæ dividuntur in simplices, compositas & complicatas; simplices ex unâ parte fiunt, & sunt absque accidentibus; compositæ ex pluribus partibus producuntur; complicatæ verò accidentia offerunt, & plûs minûs ve secum important periculi; tales sunt herniæ ad hærentes quæ in abdomen refundi nequeunt; aliæ in procidentia loco ita constrictæ & angustatæ sunt, ut prolapsæ partes brevi inflammationem subeant, incarceratæque dicuntur; hæ subsequenter habent pejora accidentia, ut inflammatio, suppuratio, gangræna, &c. 4°. Herniæ possunt esse vel completæ, vel incompletæ; completam intelligimus eam in quâ tubus intestinalis totus in herniâ continetur; per incompletam verò,

verò, eam in quâ pars tubi tantùm constringitur. 5°. Admittuntur etiam herniæ veræ & spuria; veræ à partibus in abdomine contentis, efformantur: tales sunt modò designatæ; spuria verò hernias mentiuntur, & hoc nomine designantur tumores quidam ab aere, & pneumatocele; alii ab aquâ, & hydrocele; si à carnibus, sarcocele; dùm à sanguine, aimatocele dicuntur. 6°. Denique discrepant ratione molis, & resistentiæ: unde aliæ majores, aliæ minores; hæ molles, illæ duræ prementi digito resistunt & reduci nequeunt.

Ad varias herniarum causas revocantur omnes illæ quæ partes nimium laxant vel premunt, quæ vim aliquam abdomini incutiunt, vel nunc & repentiè ipsum ad insignem violentiam inducunt. Unde admittuntur quædam causæ internæ, ut fibrarum atonia, abdominis distensio à sero intrâ textum cellularem effuso, tussis, usus alimentorum pinguium & oleosorum, &c. Externas verò inter causas numerantur, lapsus, ictus, saltus, equitatio, nisus vel in movendis, vel in attollendis gravioribus ponderibus vehementior, vociferatio, tubarum inflatio, vestes strictiores, &c. His causis diversi-mode agentibus, viscera premuntur, versùs partes minus resistentes impelluntur, distenditur peritoneum, ceditque, vel rumpitur, & sic oriuntur herniæ.

Ad perfectam herniarum diagnosim, non omittenda signa commemorativa, si quidem & morbi, & accidentium naturam elucidare valent, sicque certiùs discernitur tumor, ab alio qui herniam quandoque primâ facie mentitur. His consideratis, ex visu, tactu, auditu etiam quandoque, necnon accidentibus, tutior postea statuitur herniarum diagnosim.

Jam verò dum locus magis quàm naturaliter decet, prominet in inguine, oculis dignoscitur herniæ moles, situs, figura, &c. Si his accedat tactus, & tumor digitis pressus, sit æqualis, circumscriptus, renitens, elasticus; si pro diverso corporis situ vel motu mox detumescat, moxque intumescat, si manu pressus eva-

nescat, & quidem sæpiùs cum murmure quodam, tunc ipsum à prolapsis intestinis provenisse judicatur. Dum ab omento tantùm, tumor inæqualis est & crassus, tangenti digito minùs cedit, intrà abdomen non æquè facilè & sine murmure descendit, minùs dolet & elevatur; difficilè tamen distinguitur, & alterius tumoris seu herniæ spuria speciem refert quandoque (1). Si ab intestino & omento simul oriatur tumor, signa adsunt communia, aut saltem varia sunt, pro vario partium situ, ita ut difficilè quandoque utriusque partis præsentia dignoscatur.

Ex signis modò memoratis distinguitur hernia vera à spuria, quæ, pro peculiari morbi naturâ, sua habet signa. Hernia simplex sicut & composita etiam facilè judicantur; accidentia verò majora vel minora, complicatam indicant. In adhæsione non recenti, tumor ut plurimùm major, partim tantùm reducitur modò rediturus; in recenti verò, si simul adsit inflammatio, jam oriuntur strangulationis signa, adsunt febris, dolor, tensio abdominis, vomitus, singultus; malo non remittente, sequuntur vomitus stercorales, sudores frigidi, debilitas pulsûs, indolentia partis, quandoque gangræna. Hæc accidentia minùs urgent, si omentum tantùm patiatur, vel minor sit strangulatio. Denique hernia incompleta difficiliùs cognoscitur, & per accidentia herniis communia tantùm prænuntiari potest.

Herniarum prognosis desumenda à situ, ab ægri ætate, & viribus, ut & morbi duratione & vehementiâ. In infantibus & pueris plerùmque nullum imminet periculum, si quidem in his facile refunduntur & sanantur; in adultis etiam & in senibus minùs periculi foret, quandiu prolapsæ partes liberæ sunt, & adhuc repelli queunt. Licet etiam increverit tumor, si nondum

(1) V. *Remarques sur les signes illusoires des Hernies épiploïques*, par M. Pipelet le jeune. *Mém. de l'Acad. de Chir.* Tom. V.

interclusa & intercepta sint intestina, si accidentia non imminant, congruaque adsint auxilia, ut plurimum non admodum magnum subest periculum. È contra in herniâ, violentiâ & vi factâ; nisi opportuno tempore refundantur intestina, sique gravissima brevi superveniat inflammatio, urgent accidentia majora; quæ si celeriter non debellantur, mox ægros post tertium diem, & etiam citius, interdum consumunt.

Pro variâ herniarum specie, varia proponitur curandi norma, quæ vel palliativa, vel radicalis habetur. Palliativa ea dicitur, in quâ quidquid intestinorum aut omenti prolapsum est, modò in abdomen refunditur, & firmiter ne iterum prolabi queat, intus continetur. Taxis ex artis legibus celebrata, & vincturæ, seu subligacula idonea aptè disposita, hunc finem adimplent, qui in herniis simplicibus aut compositis semper sufficit, & etiam curationem radicalem quandoque operatur. Horum enim beneficio, ut frequens rerum usus testatur, non infantes tantum & juniores, sed quandoque adulti, præcipuè si recens sit malum, quàm felicissimè liberantur; congruâ victus ratione simul adhibita, saltu, equitatione, vehementioribus succussionibus & motibus cautè vitatis. Curatione hunc in modum instituta, feliciter etiam sanescere possunt qui vigesimum nondum ætatis annum attigerunt. Si verò ægri natu grandiores fuerint, vel hernia sit inveterata & major, neque facillè retinenda, de perfectâ illorum sanitate prorsus desperandum. Nihilominus tamen vincturis sive subligaculis malum levare, & utilissimum sanitatis præsidium in eis inveniri, experienciâ comprobatur.

Si partes prolapsæ reduci nequeant, majoraque urgeant accidentia, variis operationibus partium reductionem, necessitate impulsa tentavit Chirurgia; cumque sæpius post cicatricem inde subsequenter partes iterum non prolabantur, radicalis hinc habita fuit hæc curatio. Hanc tamen herniarum curationem non

nulli tùm inter veteres, tùm inter recentiores, in eum tantùm finem adhibuerunt, ut ægros herniis laborantes, ad fortiores labores ineptos, & à molestiâ subligaculorum & à vitæ periculo liberarent.

Dum nulla adsunt accidentia, radicalis curatio, remediis internis aut externis tamen tentari potest. Ad hunc finem laudantur remedia quædam interna; & præ cæteris topica ex astringentibus, & corroborantibus deprompta, ut sunt vina quædam austera & fortiora, rosæ rubræ, cortex granatorum, pulvis querceus coriarius, &c. Hæc remedia in junioribus, & in herniis recentioribus præferitùm prodessè constat, dum è contrâ in herniis antiquis, & in senioribus minùs frequenter præstant, nisi longissimus fuerit eorum usus. Inde in his minor fides, & horum in praxi negligentia major nequaquàm laudanda.

Veteres, ut patet ex Celso (1), in eo quem scalpello curari oportebat, tegumentis saccoque incisus, testiculo præcaventes ne ipse lædatur, intestinum reponebant; dein excisis quæ excidenda sunt & nimium extensa, cicatrice perfectâ partes retinebantur.

At mox pejor invaluit medendi ratio, Agyrtis familiaris & usitata. Non minùs enim junioribus quàm ætate provectis, testiculum excidebant, peritonei processu, ac vasis spermaticis antea deligatis; hocque modo, radicaliter hernias curare opinabantur. Talis mos adhuc erat Hildani & Fabricii ab Aquapendente temporibus; at tantùm abest ut faustè adhiberi possit hæc curatio, quæ cum intensissimis cruciatibus, jacturâ testiculi, atque ipsius vitæ periculo, & etiam cum perpetuo pristini vitii metu conjuncta deprehenditur.

Alii minùs cruentam curandi rationem puncturâ, vel sectione aureâ secuti sunt, sed non majori cum successu; nam si non satis arcta sit illa vincitura, facilè intestina iterùm deprimuntur; si

(1) Medic. libr. VII, capit. XX.

è contrà arctior, vasa spermatica simul constringuntur, atque proin testiculum corrumpi necesse est.

Alii solis tegumentis incisis, partibusque reductis ligaturam sacculi adhibuerunt.

Altera herniæ curandæ ratio etiam antiquissima, in ipsomet cauterio actuali quæsita fuit; refertque Guido de Cauliaco (1) Albucasim, Avicennam, Rogerium, aliosque, &c. cauteriorum actualium ope escharram in annulo excitasse; at cum crudelior visus fuerit hic apparatus, ægrosque perterrens, Theodoricus, Joannes de Crepatis, Magister Andreas Monspeliensis, aliique & Guido, cauteriis actualibus neglectis, potentialia anteposuerunt, eaque adhibenda sibi proposuerunt, ut fortior inde subsequatur cicatrix, sicque multos, herniis laborantes, curatos fuisse asseverant; ast de causticis, ut potè periculosis, diffidere, cicatricemque semper per vincturam levare suadet ipsemet Guido.

Hildanus (2) refert, empyricum suo tempore hernias oleo quodam chemico curare voluisse, sed ægros maximis doloribus affectisse, & tamen quosdam vix curasse. Eadem de periculo causticorum, & incerto eorum usu prædicat Paræus (3): unde patet causticorum usum ab antiquis notum, validissimis rationum momentis ex unanimi eorum sententiâ rejectum fuisse, eum non tantum inutilem ad radicalem herniarum curationem, sed & perniciosissimum æstimantes. Neglectam exsuscitare methodum sæpius voluerunt non nulli, qui histrionum ferè omnium more, optima quæcumque pollicentes, ægros in gravissimum vitæ periculum, præter necessitatem, adduxerunt. Sic in Angliâ, Medicus

(1) Tractat. VI de decoratione. Caput VII de Rupturâ dydimali & de curâ per Chirurgiam.

(2) Operat. Chir. pag. 915.

(3) Liv. VII, Chap. 18.

quidam, cui nomen Little John, rodentibus medicamentis, & præ cæteris fortissimo vitrioli oleo utebatur, & cicatrice inductâ, subligaculum nihilominus commendabat. Sed res prosperè juxtâ jactationem cum non successisset, paulo post contemni cœpit & ab ipsismet Anglis rejici (1).

Rejectam in Angliâ sibi propriam apud nos fecerunt non nulli, rursùmque ad lucem, tanquam novam, paucis ab annis, majori haud quaquam successu, methodum ediderunt (2); rationes ergo, variaque quibus nititur observationum momenta, noscere operæ pretium est, ut de eâ ad radicalem herniarum curationem, quid sperandum, quidve timendum cognoscatur (3). Hujuscè curandi rationis fautores, ut in causticis majorem fidem facerent, ea tanquam certa & unica ad radicalem herniarum curationem remedia jactitaverunt; alias operationes prædicaverunt periculosa: plenas alicui; subligacula affirmaverunt herniis continendis inutilia; imò plurima accidentia, in imaginatione concepta, tanquam frequentia ab eorum usu, supposuerunt; eaque tantùm contrâ herniarum rapidiores progressus, & ad strangulationem aliquoties præcavendam, apta dixerunt; quod apertè falsum & ab omni veritate destitutum, experienciâ quotidianâ comprobatur. Constat enim primò subligaculorum usu juniores & etiam seniores, quandoque radicaliter fanescere; secundò hernias nullatenus deteriores fieri, quatenus subligaculis ritè factis, & corpori diligentissimè adaptatis continentur; inde nec inflammationes, nec

(1) Heister, Instit. Chir. Part. II, Sect. V, Cap. cxix. Monro, *Essais & Observations de Médecine de la Société d'Edimbourg*, Tom. V, art. 21.

(2) *Mémoire publié dans le Journal de Médecine de Novembre 1771. Et Libellum cui titulus. L'Art de guérir radicalement, & sans le secours d'aucuns bandages, les Hernies.* Paris, 1778.

(3) Vid. Dissertat. clar. Præsidis & Supplementum in Commentariis Reg. Chir. Acad. Tom. V, in-4°. 1774.

compressiones noxiæ; terribè, partes nequaquam strangulari posse, dum firmiter constanterque subligacula gestantur; si fortè minùs benè succedant vel propter negligentiam ægrotantis, vel ob pejo-rem fabricam, ab imperitis sæpiùs tentatam, tunc non crimen Artis, sed ægrotantis, vel machinæ est (1).

Falsò subligaculorum incommoda & accidentia promulgave-
runt causticorum laudatores; absque incommodo enim gestantur,
& nulla sæpiùs, per longius vitæ curriculum, oriuntur accidentia.
Rarò post legitimum ipsorum usum ad operationes confugien-
dum, nisi propter strangulationem partium in herniis contenta-
rum, & tunc sufficiunt ad curationem radicalem, imò aliis ope-
rationibus præstant incisiones necessariæ ad reductionem, ex Artis
legibus celebratæ. Fidem faciunt observationes in variis auctoribus
consignatæ; eam confirmant nosocomia in quibus homines, la-
boribus gravioribus occupati, pauperes numerosi, subligaculis ritè
factis destituti, sibimet ipsis negligentes, decumbunt, & tamen
rarioribus ibi fiunt operationes.

Si causticorum effectus ex successu & observationibus dijudi-
centur, certè promissam utilitatem non præstant. Idèò enim
adhibenda proponuntur caustica, ut subligaculorum usus vite-
tur, curatioque radicalis obtineatur; sed ex herniosis per
caustica curatis, quidam ex applicatione accidentia experti
sunt; alii post curationem apparentem, paulò post herniâ iterùm
laboraverunt, & in subligaculorum usu levamen, per caustica
frustrà promissum, quæsierunt (2). Alia possent hîc numerari
exempla, quibus probatur caustica ab iteratâ herniâ non servare,

(1) Desiderandum foret ad salutem hominum, subligacula tantùm fieri &
applicari à Chirurgis herniarum curationi devotis, artificesque rudes & imbe-
cilles in messem salutarem manus non injicere; rariora forent accidentia. Hoc
bonorum in votis, utinam tales abusus reprimat legum auctoritas!

(2) Vid. Dissert. suprâ laudatam in Comment. Reg. Acad. Chir. Tom. V.

& nihilominus, saltem prudenter, post curationem subligacula iterum esse necessaria. Incerta ergo curatio radicalis tanto promissa hiatu, & quod probaverat plurimum seculorum experientia, hoc idem confirmant quotidiana ab ipsomet operatore tentamina.

Ast non tantum incerti, sed ipso malo saepius peiores fuerunt causticorum effectus; ex his accidentia, vitae periculum, & ipsa mors subsecuta sunt. In hoc erosio intestini & fistula stercoralis, in illo mors citior, lentior in alio, pro curatione radicali successerunt. Nobis communicavit clarissimus Actus Praeses se vidisse, cum Magistris *Veyret*, *Pipelet* natu majore & juniore, aliisque hujusce Collegii Sociis, aegrotum quemdam, qui herniam simplici affectus, caustica bis incassum expertus fuerat, & post cicatricem difficilius obductam, doloribus vehementioribus, & eventratione laborabat. Vidit etiam cum Magistro *Guyenot* virginem, quae ab eodem caustico curata, herniam iterum afficiebatur. Sic incerti eventus comes, adest quandoque peiorum malorum funesta foboles.

Post talia gesta, innocensne, certa, periculi expertus, praedicari potest haec curatio? Successus quidam fortuiti narrentur! Laudent jactatores! Inutilis saltem, & etiam periculosa pronuntiabitur operatio, quae absque necessitate, & in cautela modum, lethalibus accidentibus homines devovet contra incommodum, cui forsitan nulla operatio fuisset necessaria.

F I N I S,